

Slovo autora a poděkování

Přímluvy obsažené v tomto svazku začaly vznikat pro potřeby farnosti v Břevnově na začátku adventu r. 2006. Prvotním impulsem byly různé zahraniční internetové zdroje, zásadní inspirací vždy byly příslušné biblické texty a aktuální dění v církvi i společnosti. Přestože často vznikaly jako reakce na konkrétní událost či situaci, jsou formulovány obecně a snaží se pojmenovat potřeby církve a světa, zejm. trpících. Nic však nebrání tomu, aby uživatel doplnil předkládané formuláře aktuálními prosbami.

Od r. 2008 byly tyto přímluvy dostupné na internetových stránkách Benediktinského arcidiocésního sv. Vojtěcha a sv. Markéty v Břevnově, od května 2017 na stránkách Římskokatolické farnosti v Praze-Břevnově (<http://www.farnost-brevnov.cz/svatosti-a-duchovni-zivot/primlavy/>). Texty byly každoročně revidovány. Příprava knižního vydání si pak vyžádala ještě jiný přístup, mnohé úpravy a doplnění. Předkládaný text se proto v mnohém liší od verze, která je dostupná na internetu.

Sbírka je uspořádána do dvou dílů a dodatku. První díl je určen pro neděle a nejvýznamnější svátky. Svým uspořádáním kopíruje Lektionář I. Ve formulářích jsou zohledněny obvyklé prosebné dny, jako např. den modliteb za pronásledované křesťany (6. neděle velikonoční) atd.

Druhý díl se pokouší přiměřeným způsobem pokrýt svátky a památky svatých, ferie všech liturgických dob, mše spojené s určitými obřady, mše za různé potřeby, mše votivní a za zemřelé. Vychází z toho, že není třeba mít pro všechny světce, ferie a další mešní formuláře vlastní přímluvy. Ve všední dny ostatně přímluvy nejsou povinnou součástí bohoslužby. Pokrytí všedních dnů je většinou řešeno jedním formulářem na týden. Všední dny v mezidobí jsou rozvrženy tak, aby např. tam, kde se koná mše sv. vždy jen v určitý den v týdnu, byly pokaždé užity jiné přímluvy. V kalendáři svatých jsou pokryty všechny slavnosti a svátky, dále hlavní patroni českých a moravských diecézí, národní světci a některé další dny, jako např. anděl strážní. Ostatní památky jsou pokryty společnými texty. Pamatováno je na všechny prosebné dny, jak je uvádí Liturgický kalendář, vč. už tradičního týdne modliteb za mládež (5. postní). Stejně jako u nedělního dílu jsou hlavním zdrojem inspirace příslušné biblické lekce, ale také životní situace, kterými procházeli konkrétní svatí; formuláře společných textů vycházejí z obecnější úvahy, např. kým je pro druhé duchovní pastýř apod. Křestní, svatební a pohřební texty se snaží počítat s tím, že ne všichni přítomní jsou věřící; texty pro biřmování pak s tím, že biřmovanci nemusí být jen z řad mládeže. Formulář Za církev se snaží pokrýt všechna témata mešních formulářů 1-16a. Zvlášť je vytvořen formulář

Za kněžská a řeholní povolání a Při primici. Pro mše Za veřejné záležitosti a při různých příležitostech veřejného života je vytvořen jeden formulář, z něhož se vybere to, co odpovídá tématu daného mešního formuláře. Z mešních formulářů, které se týkají některých osobních potřeb, jsou připraveny přímluvy k formuláři Za rodiny. Texty pro votivní mše o tajemstvích Páně i o svatých jsou řešeny odkazem na příslušný svátek. Výjimkou je formulář O Božím milosrdenství.

Dodatek obsahuje 1) přímluvy obecné, 2) přímluvy pro mše s dětmi, 3) příklady jednotlivých proseb, kterými lze v určitých situacích přímluvy doplnit, 4) příklady, jak zařadit mešní intenci, 5) přímluvy pro některé významné dny, které mají ve společnosti značnou rezonanci.

Jak už bylo řečeno, většina přímluv vznikala na základě příslušných biblických čtení a aktuálního dění. V ojedinělých případech jsou texty s většími či menšími úpravami převzaty odjinud, zejm. z Českého misálu (strojopis 1974). Tyto texty jsou využity např. pro všední dny mezi vánočním oktávem a slavností Zjevení Páně, všední dny doby velikonoční a některé všední dny mezidobí. Podle tohoto zdroje jsou zpracovány také přímluvy ze starých liturgií, které jsou využity pro některé svátky a památky světců (pokud souvisejí s daným světcem) a pro všední dny v mezidobí. Dále byly s laskavým souhlasem provinciála františkánů P. Jeronýma Jurky OFM použity i některé přímluvy z pera P. Bonaventury Bouše OFM (Slavnost Matky Boží, Panny Marie v cyklu B a C, Velikonoční vigilie – var. 1 ve všech cyklech, Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v cyklu C, Přímluvy obecné – var. 3, 4, 5, 6, 7 a 8). Přímluvy ThDr. Josefa Bradáče byly inspirací pro přímluvy všedních dnů adventu od 17. do 24. prosince a pro 27. prosinec. Ojediněle byly jako inspirace použity texty dalších osobností či institucí (Emmeram Kränkl OSB – O Panně Marii – var. 2; Hans Steffens – Při pohřbu dítěte; Liturgieborse der Diözese Feldkirch – sv. Valentin).

Pro odlišení čtyř okruhů přímluv, které uvádí Všeobecný úvod k Římskému misálu, jsou použity grafické symboly, uvedené u každé jednotlivé prosby: za církve (■), za svět (●), za trpící (►), za místní společenství (◆).

Poděkování patří všem, jejichž přímluvy posloužily jako inspirace při vzniku této sbírky, na prvním místě P. Bonaventurovi Boušemu OFM, ale také např. katechetkám a dětem z břevnovské a vršovické farnosti. Poděkování patří břevnovským benediktinům, na jejichž webových stránkách byly tyto přímluvy po léta zveřejněny, a těm, kdo díky tomu tyto přímluvy už léta užívali a poskytli cennou zpětnou vazbu. Zvláštní poděkování patří těm, kdo pomohli cennými radami a připomínkami při přípravě knižního vydání: členům litugické komise ČBK, zvláště jejímu sekretáři P. Janu Šlégrovi, dále Pavlu Hradilkovi, Heleně Medkové, Jaroslavu Vrbenskému. A v neposlední řadě děkuji všem, kdo nás učili modlit se, a těm, kdo se touží upřímně přimlout za potřeby církve a světa.

Jan Rückl